

శోభనాచల వారి,

"కీలుగుర్రం"

డైరెక్షన్. మీర్జాపూర్ రాజా వారు

1949

ఆంధ్ర [illegible], నైజామాబాదు

ప్రీమియర్ టాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్సు వెల: ౦-౨-౦

★ కీలుగుఱ్ఱం ★

* తారాగణం *

విక్రమసింహ : నాగేశ్వరరావు
వర్మసింహ మహారాజు : ఎ. వి. సుబ్బారావు
గోవిందు : రేలంగి వెంకటరామయ్య
శిల్పి : వి. కోటేశ్వరరావు
పోతిస్వామి : పుల్లా విశ్వనాథశాస్త్రి
శిష్యుడు : కె. వి. మాణిక్యాలరావు
దొంగలనాయకుడు : లింగం సుబ్బారావు
దొంగలు : అదశేషయ్య
బాలకృష్ణ
జొంటూస్
ఆదినారాయణ
మహంకాళి వెంకయ్య
పూజారులు : కంచి నరసింహారావు
రామమూర్తి
విద్యావతి తండ్రి : రామనాథశాస్త్రి
మంత్రి : జామిర సత్యనారాయణ
ముద్రన్న : యమ్. కొండయ్య

భువనసుందరి : అంజలీదేవి
శోభ : టి. కనకం
రాణి : బాలామణి
విద్యావతి : సూర్యశ్రీ
మంగ : జూనియర్ లక్ష్మీరాజ్యం
అప్సరస : అనసూయ
యక్షిణి { సరళి కమలాబాయి
గంగారత్నం
దాసి : ఎం. సుబ్బమ్మ

[illegible]
కనకం
విశాలాక్షి
శమంతకమణి
అంజనీబాయి

* టెక్నీషియన్లు *

ప్రొడ్యూసర్ అండ్ డైరెక్టరు : మీర్జాపూర్ రాజాగారు
అసిస్టెంటు డైరెక్టరు : యమ్. కొండయ్య
[illegible] : [illegible]
కథ : తాపీ ధర్మారావు
సంగీతము : ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు
ఛాయాగ్రహణము : డి. యల్. నారాయణ
శబ్దగ్రహణము : శాస్త్రి అండ్ సూర్యనారాయణ
కళాదర్శకుడు : టి. వి. యస్. శర్మ
సెట్టింగులు : రంగయ్య
ఎడిటింగ్ : ఆర్. యమ్. వేణుగోపాల్
[illegible] : కె. సుబ్బన్న
ప్రొడక్షన్ మేనేజర్లు : ఆర్. వి. చిన్నారావు అండ్ అంకా శర్మ
స్టూడియో : శోభనాచల
సౌండ్ సిస్టం : ఆర్. సి. ఎ.

SYNOPSIS

KEELUGURRAM.

A demon takes a fancy to marry a Rajah, whom she sees in a forest and lures him, in the guise of a young damsel, into wedlock. The devout Ranee receives her with all sisterly affection in the palace. Though having everything to her heart's content, the Demon Queen yearns to have her usual carrion diet and begins to make a supper of an elephant or a horse, now and then, baffling all attempts at diction of the officers of State. The first Ranee, advanced in pregnancy, takes these depredations in the stables as bad omens, and thinks of exercising the evil spirits through mantras. In order to save themselves, the Demon Queen and her maid (also a demon) plan to foist the crime on the Ranee herself. They do it so skilfully that the Rajah becoms fully convinced of the Ranee's guilt, and he orders that the Ranee should be killed in the forest. The executioners take pity on her condition and leave her in the forest, plucking out her eyes to be shown as proof to the Demon Queen. The blind Ranee gives birth to a son in the wild environment under tragic circumstances. Some chenchus give shelter to the mother and child, and the boy will be growing into a charming young man of twenty.

Meanwhile Suguna, a young daughter of another king is kidnapped by a demon and that Rajah proclaimes far and wide, that he would give the girl and his throne to him, who brings the girl back. Coverting this prize, and Engineer learns through hypnotism, etc., that the girl is in the hands of a demon beyond the seas and prepares a Magic Horse for the adventure. When the horse is ready, he finds that he lacks the heart to risk his life on its back. So he takes the horse to the Rajah--no other than the Rajah with the Demon Queen thinking that, if the Rajah finds a hero who can ride the horse he, the engineer, can later use him as a means to get Suguna and the Kingdom alongwith her.

By now, the son of the blind Ranee, Vikram, hears of his parentage and comes to the Copital just when the Rajah holds a demonstration with the Magic Horse. Vikram, becomes the hero of the day and is made the commander of the Royal Guard. When thanked by Vikram, the engineer leaves him saying that he will see him for his thanks, when need arises. The presence of Vikram with his Magic Horse becomes a nuisance to the Demon Queen and she plans to get rid of him. Pretending to be suffering from an incurable head-ache, she sends Vikram seemingly for a peculiar medicine

from her own sister beyond the seas and gives him a letter in the Demon script wherein she requests her sister to make a supper of him (herself being averse, to human flesh)

On his way, Vikram sees a princess who is about to be brutally sacrificed as a victim to Kali by greedy mendicant Being herself a great scholar in a number of languages, this princess without the knowledge of Vikram happens to see the Deman's letter, and substitutes another in the same script. As a result of this, the Demon sister in the guise of a yogini treats Vikram with every kindness in her enchanted palace. One day Vikram hears some music from a forbidden corner of the palace and finds there the kidnapped princess, Suguna. Vikram learns from her that the yogini is a demon and that she is bringing her up will for the sake of entertainment in song and music. Vikram suggests a plan and leazns of the secret of her life and that of the Demon Queen. Vikram finds time to fly on his Magic Horse to a big banian tree and carries Suguna away killing the yogini using the bigger of the worms. Vikram also takes with him the box of eye-balls of his own mother along with the medicine to restore sight to the poor Ranee.

The Engineer who has been following the movements of Vikram with help of hypnotism, traces him to a forest and when Vikram is away from Suguna kills him and carries the girl away on the horse. Suguna, understanding the thing struggles in the sky and the engineer has to descend. They land near an old temple where Suguna stabs the engineer in self defence and hides herself inside the temple. She is taken before the Rajah of the palace for trial for murder. Here the princess, the one saved by Vikram from the mendicant, meets Suguna and both start in search of their husband during which they fall into the hands of a band of robbers alongwith the Magic Horse and box of eyes.

The blind Ranee goes with some premonition to her husband's place to see how her boy is faring, where the demon queen gets her imprisoned and orders her to be hanged in public. Meanwhile Vikram saved by a doctor, secures the help of an apsarasa, descends right on to the back of the Magic Horse, just when the robbers are about to burn it in order to coerce the girls into yielding and carries the girls away baffling the robbers. He arrives at the palace in the nick of the time to save his mother from the gallows, restores her eye sight and puts an end to the Demon Queen's activities by squeezing the other worm. Thus evil is finally destroyed.

కీలుగుఱ్ఱం

— కథాసంగ్రహము —

ఒకానొక బ్రహ్మరాక్షసి ఒక రాజును మోహించి మాయారూపంలో వివాహం చేసుకుంటుంది. రాజుగారి భార్య ఆమెను సోదరిగా భావిస్తుంది. రాక్షసి రాణికి అన్ని సౌకర్యాలున్నా తన జాతి స్వభావంవలన, రాత్రిసమయంలో రాజుగారి గుర్రాల్ని, ఏనుగుల్ని తినడం మొదలెడుతుంది. అంతేగాకుండా తనతో వచ్చిన చెలికత్తెతో ఆలోచించి నేరమంతా పెద్దభార్యమీద పడేటట్టు ఏర్పాటు చేస్తుంది. కామాంధుడైన రాజు పెద్దరాణిని హత్యచేయమని ఆజ్ఞాపించి అడవికి పంపుతాడు. కాని తలవరులు దయతలచి ఆమె కళ్ళుమాత్రం పెరికి రాజుగారికి చూపుతారు. గర్భవతి అయిన పెద్దరాణి అడవిలో కుమారుని కంటుంది. వారిద్దర్నీ గొల్లలు పోషిస్తుంటారు.

ఇది ఇలావుండగా మరొక రాజకుమార్తెను, మంగళ అనేదానిని ఒక రాక్షసి అపహరిస్తుంది. ఆమెను వెదకి తెచ్చినవారికి తనకుమార్తెను రాజ్యాన్ని ఇస్తానని రాజు చాటిస్తాడు. తన మంత్రశక్తివలన ఆమెయొక్క ఉనికి తెలుసుకొన్న ఒక శిల్పి ఆమెవద్దకు పోవటానికి ఒక కీలుగుర్రాన్ని తయారు చేస్తాడు. కాని పోయేందుకు ధైర్యంలేదు. అందువలన గుర్రాన్ని రాక్షసి పెళ్ళాడిన రాజుగారి వద్దకుపోయి బహూకరిస్తాడు.

ఇంతలో అంధురాలైన రాణికుమారుడు పెద్దవాడై విక్రముడనే పేరుతో ఆ ఆస్థానానికి వస్తాడు. ఎవరూ ఎక్కలేని గుర్రాన్ని ఎక్కి రాజుగారి ప్రశంస పొందినవాడై సైన్యాధిపతిగా నియమింపబడతాడు. విక్రముడి గస్తీవలన రాక్షస రాణికార్యాలు నిరోధింపబడతాయి. అతన్ని చంపటానికి రాక్షసరాణి తలనొప్పిగా నటించి, మందు తేవటానికిగాను తన సోదరివద్దకు పంపుతుంది; అక్కడకు చేరగానే అతన్ని చంపేటట్టుగా తన రాక్షస భాషలో ఒక చీటి వ్రాసియిస్తుంది.

విక్రముడు మార్గంలో కాళికి బలి ఇవ్వబడబోతున్న ఒక రాకుమారిని రక్షిస్తాడు. సర్వభాషలు తెలిసిన ఆమె ఆచీటీ చూచి అతనికి సకలమర్యాదలు చేసేటట్టు మారుస్తుంది.

గమ్యస్థానం చేరిన విక్రముడు సకల మర్యాదలు పొందుతూ తలవని తలంపుగా నిర్బంధింపబడివున్న మంగళవలన తనకు మర్యాదలు చేస్తున్న రోగిణి ఒక రాక్షసని గ్రహించి ఆమె పరోక్షంలోనే ఆ రాక్షసినివంచి మంగళను తీసుకొని ఎగిరి పోతాడు.

కీలుగుర్రాన్ని తయారుచేసిన శిల్పి విక్రముని ఉనికి తెలుసుకొని తాను ఇచ్చిన బహుమతికి ప్రతిఫలంగా రాకుమారిని కోరుతాడు. విక్రముడు నిరాకరించటంవల్ల అతన్ని పొడిచి బలవంతంగా రాకుమారిని తీసుకొని ఎగిరిపోతాడు. కాని రాకుమారి నిరోధించటంవలన ఒక పాడుబడ్డ దేవాలయంవద్ద దిగి ఆమెచేత చంపబడతాడు. వేరుగా తీసుకుపోబడిన రాకుమారి మంగళను కలుసుకుంటుంది. ఇద్దరూ భర్తను వెదకుట కొరకు

...యలు చేస్తారు. కాని దొంగలచేతిలో చిక్కుతారు.

[illegible] ... చెప్తారు. [illegible] ... చేస్తారు.

—(...)—

★ పాటలు ★

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ||[illegible]||
[illegible]
[illegible] ||[illegible]||
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

భువనసుందరి

[illegible]
[illegible] ! ! ! !
భృంగగీతములు ఝం! ఝం!
కోకిల పాటలు కూ! కూ!
వినావా! ఓయమ్మ వినావా! ||వినా||
[illegible] !
[illegible]
[illegible]
[illegible] ఓయమ్మ వినావా! ||వినా||

భువనసుందరి — [illegible]

[illegible]
[illegible]

ఝంకారంతో మీకు తంత్రీనాదముతో
సంగతులతో శృంగారముగా
మాధుర్యగా మధుమాధుర్యగా! ||తెలి||
భావతరంగముల తీవలతో
మేళవించి మధుజీవిత వీణను
మోహన గీతము ముద్దులొలుకగా
పాడుగదా పరవశింపగా! ||తెలి||
మనము మనముతో మచ్చిక పెనగొని
మల్లె తీగలటు అల్లిబిల్లిగా
జీవితమంతా పూవు పందిరిగా
చేసుకదా మధురోదయంగా! ||తెలి||

కె కె వి___లో విం ర్

అందకేమి నా కింత్రపత్తేమిను పద్మదానవే చిదదానా
మా కొద్దదానవే చిదదానా!
కనులు వివరి నామముల్లోనీవి గడుసువాడవే వన్నెకాడా
మాగట్టివాడవే అందగాడా!
కూసి అయనము కమ్మంకు; నీ కేలుడి నవే చిదదానా
యింగాల జీవికే పిలదానా!
మాటాడేమా మంచిచేయా నాటిపేటికి వన్నెకాడా
యింపాటి కవికే అందగాడా!
అక్కళ్ళలో నేమి అల్ల బిలులు గలవో, కమ్మ కన్నె కే చిదదానా
నీవు లోకన్న పాటి కే పిలదానా!
సిరిసిరిమాటలను నీ చిలిపిచేతలను చూచి పోడగ లేను వన్నెగాడా!
చూచి వుండగలేను అందగాడా
కమ్మ నమ్మ దమ్మ నీ కొమ్మ ముద్దులగుమ్మ
రాణమ్మ పోరుకోవుదమ్మ నేమాడుకోను నమ్మా!

రా జీ వ్ర భా వ తి

అమ్మ కావుమమ్మ మమ్మ, అఖిలకళా శంకరీ! ||అమ్మ||
అందజాలనవీను అందరేమ్మలోగలమ్మ
నిండుమనము దనమ్మ నేడుగాననుమ సంతసిల్ల ||అమ్మ||
నీకు బిడ్డలెల్లరు నిల నకమతృవి మదిలోన
పాడి పంట తెల్లగలిగి పరమశాంతిలోన మనగ ||అమ్మ||

రా జ ప్ర భా వ తి.

ఎక్కా కలింయు దేమిసేతు దేవ దేవ రావరావ ||ఎక్కా||
నిక్కా నీకనులను నమ్మి తోసిల్గి యున్నదాన ||ఎక్కా||
అన్ని మెరుగ ప్రశ్న మెరుగ అవసరాలు, నాక్కైనల
ఆదరించి తోంబ్రతింప్రి, ఆపదోయు, అంధురాల ||ఎక్కా||.

భు వ న సుం ద రి

హాయి హాయి హా! హా! హాయి!
భాగ్యము నాదోయి
సౌభాగ్యము నాదోయి! ||భా||
ఈ పూవుల తీవెలలో
లేవన్నెల ముసుగులలో
ఆటాటల తేనెలలో
తేలుచుండు దోలికలలో ||భా||
ఈ హృదయమే నాతోటా
ఈ చేతనే నాకోటా
ఆడినదంతా ఆటా
జీవితమంతా ఒక పాటా
హాయిగా! హా! హా! హా!

రా జ ప్ర భా వ తి

నిదురలో నాయన్న నిదురలో నాచిన్న
నిదురలో నాయయ్య నిదురలో వరయ్యా ||ని||
పెద్దలారజేసెంపు పలుకు లాలకించి
పారాడిరా కూన పాలబుగ్గలపాప ||ని||
నీభావిజీవితపటానారంగ మునింపు
అడుగులు తడబడక నటించుచరా కూన ||ని||
నా భర్త తనయుని నీతి సంపెద పెంపు
ఆరాటముగా నెంచి అవని వర్ధిల కండ్రి ||ని||

విక్రమ—విద్యావతి

ఎంత కృపామతివే భవానీ
ఎంత దయానిధివే ||ఎంత||
కత్తి వాదరకు బలికానుండే
కన్నతండ్రి కూర్చితి కళ్యాణమహా ||ఎంత||
ఏపాపమ్ము ఎరుగనిది ఈ విద్యావతి
ఈ మహోపకారమునిచ్చి నన్ను కరుణించితి వహా
నాతనయునకు ఈశేషమానసము గీతాగానము చేయునది
హృదయ తంత్రులను కదలించుచుచే కలిగిన గానము ఏమో!
పాణిని దేవతల పాడుచునుండే
సామగానమో ఏమో! సామగానమే ఏమో!

భువనసుందరి

గాలి ఆడలేదా పాతాళంగము చేరి చూడవలదా
ఆ ను పాడును అవలీల నవా రాజాను వట్టితి నే
లోకాల పాటిలేని వగ లోకము మాటితి నే ||మా||
ఎగ్గల బిటికాలో పిట్టల చేసితి నుర్గాలను గూర్చితి నే
తంత్రమున స్వామంత్రిం ఆటలను మంత్రము కట్టితి నే ||మా||
తెలుపను ...చిన తెంపరి బంటును ఎరుగ చేసితిగా
అతలము వితలము పాతాళముము ఆటక్టైదవహా ||మా||

కాళీప్రభావతి

మనము తొలిప్రేమ చూతా
నిండుజగానా...... ||మ||
కలిగి పోయింప్పామనను
వాడిలోదా

జేజే ఈ విహారములకు
అంతము లేదా!...... ||జ||
దీక్షతో మహాకార్యము పూనినవాడే
ఇక్కడే కుమారుడ
కల్గిన కంఠోర్జిత భారము దిగ
జేజే జేజే...... ||జ||

వి శ్రా మ — గీ తి క

కావుమమా కల కావుమమా
అమృతపానము అమరగానము
గగన యానము కల్గినటుగా
గాలిని తేలుచు సోలిపోవుటిది......... ||కా||
సోముడు పూచే సీమలలో పల
వలపులు పూచే వలపులలో
తేటిపాటలను తేలియాడుటిది.......... ||కావు||
కన్నె తార కలకల గానముతో
కన్నుల చేరిన ఉయ్యాలలో
ఉత్సాహముతో ఊగుచుండుటిది......... ||కావు||
పూలవానల గాలి తేలలో
వలపు చీకటుల వన్నె కాంతిలో
దోబూచు లాడుటిది.......... ||కావు||

దొం గ ల పా ట

మన కాళికక్కికే ముముగన్న తల్లికే
మెచ్చులను చెల్లింప రండోయి!
భద్రకాళికి పాటిదో.......... ||మన||
దోపిడి చేయంగ దోచకోదోచంగ
కళ్ళాలు మారంగ కన్నతల్లికారె.......... ||మన||
చెమ్మయినా విప్పయినా పరికించకుండాన
భద్రకాళికి మెచ్చు ఇంకుకుంటారా!
కావలుండేవాళ్ళ కళ్ళ మైకము కప్పి
కటిక చీకటిరూపు కళ్ళెర్ని నడిపింపు.......... ||మన||
పెటలే పోయాము ఎముకలో కులికాము
రంగైన కంభాలతాళ్ళ పాశాం

అరవిందో తల్లి తోరాయాలాయా లేక
మాతృత్వ పారగామువ్యు కీవించు ॥మంది॥

నా దరి వన్నె

గాలికా తోలికా వడా తిరాగా
వరకరక జాగా
హే! [illegible] యువ ఒక అమరిగా వరాతిరాగా
జరజరజర జలదిశేగపుగా తేజంగా ॥గా॥
గంటలుమోగా జాగారగా వినిన్న కన్నులే
మదిని కన్న గన్నులే
గల్ గల్ గల్ గల్ గంటలు మోగింగా
గుడిగంటలు మోగింగా
తేగంగాపోతే తరతేగంగాపోతే
తరతేగంగా పోతే! ॥గా॥

* పద్యము

ఎవరు చేసిన కర్మ వారనుభవించక
ఏరికైనను తప్పదన్న
ఏనాడో విధిలో ఎవరు తప్పగలరు అను
భవించుట విధియన్న
రాముడంతటివాడు కరుణ సీతను బాసి
పామరుడివలె ఏడ్చెనన్న పామరుడివలె ఏడ్చెనన్న ॥ఎ॥
ఆనాటి పాండవులు అడవులయందు తేని
అడవిపాలై పోయిరన్న అడవిపాలై పోయిరన్నా!
కలుపు పనిచేయుటకు తనువులు నే [illegible] కడుపాయల కట్టుబట్ట
రన్న కడుపాయల కట్టుబట్టిరన్న!
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

అతిత్వరలో రానున్న

మహత్తర పౌరాణిక జానపదచిత్రం

Sole Distributors-:

CHAMRIA TALKIE DISTRIBUTORS

Madras, Vijayavada, Secunderabad, Guntakal,
Madura & Bombay.